

ET

ET

ET

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 2.2.2009
KOM(2009) 29 lõplik

2009/0004 (CNS)

Ettepanek

NÕUKOGU DIREKTIIV

maksustamisalase halduskoostöö kohta

(komisjoni esitatud)

SELETUSKIRI

ETTEPANEKU TAUST

Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Liikmesriigid vajavad globaliseerumise ajajärgul üha enam vastastikust abi maksustamise ja eelkõige otsese maksustamise valdkonnas. Kuna maksumaksjate liikuvus ja piiriüleste tehingute arv on oluliselt suurenenud ning finantsinstrumendid on muutunud rahvusvaheliseks, on liikmesriikidel järjest keerulisem määrata tasumisele kuuluvaid makse, kui nad järgivad maksu taseme määramisel ainult riikliku suveräänsuse põhimõtet.

Kuna maksude õige määramine on järjest keerulisem, mõjutab see maksustamissüsteemide toimimist ja põhjustab topeltmaksustamist, mis soodustab maksupettusi ja maksudest kõrvalehoidumist, samas kui kontrolli volitused on jätkuvalt riiklikul tasandil.

Seepärast ei suuda liikmesriik üksi, ilma teistelt liikmesriikidelt teavet saamata, hallata oma siseriiklikku maksustamissüsteemi, eelkõige otsese maksustamise valdkonnas. Sellise kahjuliku mõju vältimiseks on hädavajalik arendada uut halduskoostööd liikmesriikide maksuasutuste vahel.

Vajatakse vahendeid, mille abil suurendada usaldust liikmesriikide vahel, kehtestades kõigi liikmesriikide suhtes samad eeskirjad, õigused ja kohustused. Euroopa Kohtu viimastes kohtuasjades on selgunud, et tegelikult ei pruugi koostöömehhanismid tõhusalt ja rahuldavalt toimida, kuid sellest hoolimata ei või liikmesriigid põhivabaduste piiramist põhjendada maksuasutuste vahelise puuduliku koostööga.

Seepärast tuleb uue õigusaktiga kehtestada täiesti uus lähenemisviis, et anda liikmesriikidele volitused teha tõhusat koostööd rahvusvahelisel tasandil, et tasakaalustada suureneva globaliseerumisega seotud kahjulikku mõju siseturule. Seega on halduskoostöö siseriikliku õiguse ülene, kuid ei asenda ega ühtlusta seda.

Üldine taust

Kehtiv nõukogu 19. detsembri 1977. aasta direktiiv 77/799/EMÜ (liikmesriikide pädevate asutuste vastastikuse abi kohta otsese maksustamise valdkonnas) ei ole kõnealuse valdkonna reguleerimiseks enam asjakohane vahend. Kõnealuse direktiivi suuri puudusi on käsitletud nõukogu kõrgetasemelise pettustevastase töörühma 2000. aasta mai aruandes (dokument 8668/00) ja hiljem komisjoni 2004. aasta teatises (KOM (2004)611 lõplik) ja 2006. aasta teatises (KOM (2006)254 lõplik). Kõnealuseid puudusi käsitlesid liikmesriigid konsulteerimisprotsessi käigus, mis eelnes nõukogu direktiivi käsitleva käesoleva ettepaneku esitamisele.

Kõnealune direktiiv koos selle hilisemate muudatustega kavandati tingimustes, mis erinevad oluliselt praegustest siseturunõuetest. 1977. aastal ei olnud kaupade, teenuste, tööjõu ja kapitali vaba liikumist ning liikmesriikide vaheline lõimumine oli nõrk. Praegu peavad liikmesriigid rahvusvahelise vastastikuse abi huvides kasutama õiguslikke vahendeid, mis ei ole direktiiv. Selline olukord põhjustab ebakindlust ja on vastuolus läbipaistvuse, võrdse kohtlemise, ausa konkurentsi ja siseturu tõrgeteta toimimise põhimõtetega. Tegelikult ei suuda kehtiv direktiiv enam täita praegu halduskoostööks vajalikke nõudeid.

Direktiivis 2003/48/EÜ (hoiuste intresside maksustamise kohta) on käsitletud esimest

lähenemisviisi, kuidas piirata rahvusvaheliste investeeringute maksustamise negatiivset mõju. Kõnealuses direktiivis käsitletakse siiski ainult teatavat laadi hoiuseid. Kuid kõnealune hoiuseid käsitlev direktiiv osutab, et ühtlustatud vahendite ja õigusaktide olemasolu korral suudavad liikmesriigid vahetada teavet nõuetekohaselt ja tõhusalt.

Tõhustatud vahendiga, millega reguleeritakse maksustamisalast halduskoostööd, tagatakse ja säilitatakse täielikult riiklik suveräänsus maksude liigi ja taseme osas. Kuna seda valdkonda ei ole ühtlustatud, on tõhustatud maksualane halduskoostöö ainus viis, kuidas määrata maksud õigesti ning seega vältida maksupettusi ja maksudest kõrvalehoidumist ning võidelda kõnealuste pettuste ja kõrvalehoidumise vastu. Tõhusam maksualane halduskoostöö on liikmesriikide ja ELi huvisid silmas pidades esmatähtis ning selle peamine eesmärk on tõhusamalt kaitsta liikmesriikide finantshuvisid ja vältida turumoonutusi.

Ettepaneku valdkonnas kehtivad õigusnormid

Ajavahemikul 1979–1992 kuulus käibemaks direktiivi 77/799/EMÜ reguleerimisalasse. Ka aktsiisimaksud kuulusid ajavahemikul 1992–2004 kõnealuse direktiivi reguleerimisalasse. Tulenevalt nõukogu kõrgetasemelise pettustevastase töörühma 2000. aasta mai aruandes esitatud järeldustest, milles märgiti, et kõnealune direktiiv ei täida enam oma eesmärke, esitas komisjon kaks määruse eelnõud, mille eesmärk on luua käibemaksu ja aktsiisimaksude valdkonnas tehtavaks halduskoostööks täiesti uus raamistik. Kõnealused määrused võeti vastu vastavalt 7. oktoobril 2003 (käibemaksu käsitlev määrus 1798/2003) ja 16. novembril 2004 (aktsiisimaksu käsitlev määrus 2073/2004). Seepärast arvati käibemaks ja aktsiisimaksud direktiivi 77/799/EMÜ reguleerimisalast välja.

Käesoleva ettepanekuga järgitakse sarnast lähenemisviisi. Uue tõhustatud direktiiviga nähakse ette organisatsiooni struktuur, ühine menetluskord ning ühised teabevahetuse vormid, vormingud ja kanalid. Kõnealuse direktiiviga nähakse ette ka komiteemenetlus, et tegeleda tehniliste meetmetega ja teabe jagamisega ning töötada välja vahendid, mille abil vähendada tõhusat teabevahetust pärssivaid takistusi.

Lisaks on direktiivi 77/799/EMÜ reguleerimisala piiratud otseste maksude ja kindlustusmaksetega, samas kui käesolev ettepanek hõlmab kõiki kaudseid makse, mida ei ole veel Euroopa Ühenduse õigusaktides käsitletud, st kaudseid makse, mis ei ole käibemaks ega aktsiisimaksud. Seega kehtestatakse esimest korda eeskirjad paljude maksude suhtes, mida seni ei ole reguleeritud ühenduse ühegi kehtiva õigusliku raamistikuga.

Kooskõla Euroopa Liidu muude tegevuspõhimõtete ja eesmärkidega

Ei kohaldata.

KONSULTEERIMINE HUVITATUD ISIKUTEGA JA MÕJU HINDAMINE

Konsulteerimine huvitatud isikutega

Konsultatsioonimeetodid, peamised sihtvaldkonnad ja vastajate üldiseloostus

Konsulteeriti töörühmade raames ja kasutati küsimustikke, et saada soovitusi praeguse olukorra parandamiseks.

Vastuste kokkuvõte ja nende arvessevõtmine

Liikmesriikide üldine seisukoht on, et kehtivat direktiivi tuleb põhjalikult tõhustada. Rõhutati asjaolu, et direktiiviga selle praegusel kujul ei ole võimalik kehtestada kohustuste ühist taset, mis aitaks saavutada seatud eesmäärke. Üksikasjalikke arvamusi esitati ka uue õigusakti sisu osas.

Komisjon on võtnud arvesse liikmesriikide seisukohti ja esitab käesoleva ettepaneku nõukogu direktiivi kohta.

Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine

Välisekspertide arvamusi ei olnud vaja kasutada.

Mõju hindamine

Käesoleva ettepaneku puhul ei teostatud mõju hindamist.

Teine kaalutud võimalus oli muuta kehtivat direktiivi. Eespool nimetatud põhjustel ei peetud seda võimalust siiski asjakohaseks.

ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Kavandatud meetmete kokkuvõte

Komisjon teeb nõukogule ettepaneku võtta vastu uus direktiiv maksustamisalase halduskoostöö kohta.

Eesmärk on kehtestada kõrgekvaliteediline õigusakt tõhusa maksustamisalase halduskoostöö kohta, et kahjulike maksutavade mõju kõrvaldamise teel tagada siseturu tõrgeteta toimimine.

Selline lähenemisviis aitaks viia kõnealuses valdkonnas tehtava halduskoostöö kooskõlla käibemaksu ja aktsiisimaksude valdkonnas tehtavat halduskoostööd käsitlevate sätetega.

Õiguslik alus

EÜ asutamislepingu artiklid 93 ja 94.

Subsidiaarsuse põhimõte

Subsidiaarsuse põhimõtet kohaldatakse ettepaneku selles osas, mis ei kuulu ühenduse ainupädevusse.

Liikmesriigid ei suuda ettepaneku eesmäärke täielikult saavutada järgmistel põhjustel.

Liikmesriigi maksuasutuste volitused kehtivad tavaliselt ainult liikmesriigi territooriumil. Võitluseks maksupettuste vastu tuleb võtta meetmeid ELi tasandil, nagu on kinnitatud ka paljudes komisjoni dokumentides.

Kõnealuste maksuasutuste vaheline halduskoostöö saaks põhineda kahe- või mitmepoolsetel kokkulepetel. Sellised sätted on tavaliselt kaasatud topeltmaksustamise vältimise lepingutesse, mille reguleerimisala on üldiselt piiratud tulumaksuga. Ainult ELi tasandil võetavate ühiste meetmetega saab õigesti määrata maksusid ning võidelda maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidumise vastu.

Ühenduse meetmega saavutatakse ettepaneku eesmärgid paremini järgmistel põhjustel.

Liikmesriigid ise on väljendanud vajadust kehtestada siduvamad ELi eeskirjad, mida kohaldatakse igat liiki maksude suhtes, mida ei ole seni reguleeritud Euroopa Liidu õigusaktidega. Samade halduskoostöö tingimuste, meetodite ja tavade kohaldamine kõigi kõnealuste maksude suhtes lihtsustaks maksuasutuste tööd ning suurendaks vahetatava teabe mahtu ja parandaks selle kvaliteeti. Üksikasjaliku ja tõhusa direktiivi vastuvõtmisega aidatakse kaasa kõnealuse eesmärgi saavutamisele.

Maksupettused, mille oluline osa on maksude tasumata jätmine, on Euroopa Liidus väga levinud. Maksupettuste vastu võitlemiseks tuleb teha ühiseid jõupingutusi, millele aitab kaasa tõhusam ühenduse õigusakt, mis hõlmab ühist menetluskorda ning ühiseid teabevahetuse vorme, vorminguid ja teabekanaleid käsitlevaid sätteid.

Komisjoni hinnangul on pärast uue direktiivi vastuvõtmist rohkem võimalusi halduskoostööks (rohkem teabetaotlusi, omaalgatuslik teavitamine, automaatne teabevahetus, üheaegsed kontrollid, lubatud audiitoritel viibida teise liikmesriigi pädevate asutuste tööruumides ja teabe jagamine).

Teema olemus nõuab tingimusi, menetluskorda, põhimõtteid ja vahendeid käsitlevat ühist lähenemisviisi, mida on võimalik saavutada ainult ühise õigusaktiga.

Seepärast on ettepanek kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega.

Proportsionaalsuse põhimõte

Ettepanek on proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas järgmistel põhjustel.

Kavandatud meetmega ainult kehtestatakse ühine menetluskord ja vahendid, et lihtsustada igapäevast halduskoostööd liikmesriikide vahel, kes seega jätkuvalt vastutavad täielikult sisekorralduse ja vahendite eraldamise eest, samuti selle eest, milliste juhtude puhul kohaldatakse rahvusvahelist halduskoostööd ja kuidas kasutada tulemusi.

Kavandatud meetmega ei kaasne täiendavat finants- ja halduskoormust ühendusele, liikmesriikide valitsustele, piirkondlikele ja kohalikele omavalitsustele, ettevõtjatele ega kodanikele, kusjuures see peaks hoopis rahvusvahelist halduskoostööd käsitleva ühise lähenemisviisi kehtestamise teel vähendama personali- ja finantskulusid.

Õigusakti valik

Kavandatud õigusakt(id): direktiiv.

Muud meetmed ei oleks asjakohased järgmis(t)el põhjus(t)el:

Käesoleva ettepaneku eesmärk on tõhustada, tugevdada ja ajakohastada kehtiva direktiivi sätteid, et parandada siseturu toimimist ja tõhustada halduskoostööd. Seepärast tuleb asendada kehtiva direktiivi sätteid. Asjakohane õigusakt on antud juhul direktiiv.

MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ühenduse eelarvet.

TÄIENDAV TEAVE

Lihtsustamine

Ettepaneku rakendamine lihtsustab (ELi ja liikmesriikide) ametiasutuste ning eraõiguslike isikute jaoks haldusmenetluse korda.

Õigusakt on lihtsustatud, kuna see hõlmab kergesti tõlgendatavaid ja rakendatavaid ühiseid meetmeid.

Riiklikel asutustel on võimalik kasutada ühiseid vahendeid eelnevalt määratletud organisatsioonilises raamistikus. Kõnealused meetmed lihtsustavad rahvusvahelist halduskoostööd. ELi õigusakti kohaldamisala laiendamise tulemusel ei pea haldusasutused kohaldama eri õigusakte, kusjuures iga õigusakti puhul kehtivad omad eeskirjad ja tingimused, vastavalt sellise nõude laadile, mille osas taotletakse koostööd.

Eraõiguslikke isikuid koheldakse rahvusvahelise halduskoostöö raames võrdsel alustel ja nende suhtes kohaldatakse lihtsustatud menetlusi.

Kehtivate õigusaktide kehtetuks tunnistamine

Ettepaneku vastuvõtmisega tunnistatakse kehtivad õigusaktid kehtetuks.

Ettepaneku üksikasjalik selgitus

I peatükis käsitletakse üldisi küsimusi. Artiklis 1 määratletakse direktiivi eesmärk ja liikmesriikide vahel tehtava koostöö laad.

Artiklis 2 käsitletakse direktiivi reguleerimisala, millega laiendatakse koostööd liikmesriikide vahel ja mis hõlmab igat liiki makse. Kõnealune artikkel põhineb Euroopa Nõukogu/OECD ühiskonventsioonil vastastikuse haldusabi kohta maksuküsimustes. Reguleerimisala hõlmab kaudseid makse, mida halduskoostööd käsitlevad Euroopa Liidu õigusaktid ei ole seni hõlmanud. Seega kohaldatakse käesolevat direktiivi lisaks otsestele maksudele kõigi kaudsete maksude suhtes (välja arvatud käibemaks ja aktsiisimaksud), et veelgi tõhustada koostööd.

Artiklis 3 on määratletud mõisted, mida kehtivates sätetes ei ole veel käsitletud.

Artiklis 4 käsitletakse töökorraldust, nagu on ettenähtud käibemaksualast halduskoostööd käsitleva määrusega, koos teatavate muudatustega.

Teabevahetust käsitleva II peatüki artiklites 5 ja 6 käsitletakse taotluse alusel toimuvat teabevahetust ja haldusuurimist. Artiklis 7 on kindlaks määratud teabe esitamise tähtajad. Artikli 7 lõiked 5 ja 6 põhinevad OECD 2002. aasta maksualase teabevahetuse näidislepingul.

Artiklis 8 käsitletakse automaatset teabevahetust. Ettepanekuga nähakse ette automaatne teabevahetus paljude tululiikide osas, mis määratakse kindlaks komiteemenetluse kohaselt. Muude tululiikide puhul lubatakse liikmesriikidel sõlmida täiendavad kokkulepped.

Artiklis 9 käsitletakse omaalgatuslikku teabevahetust.

III peatükis käsitletakse halduskoostöö muid vorme. I jaoga nähakse ette ametnike

viibimine haldusasutuste ametiruumides ja nende osalemine haldusuurimistes. Taotluse esitanud liikmesriigi ametnikel lubatakse kasutada taotluse saanud liikmesriigi ametnikele antud inspekteerimisvolitusi.

Üheaegseid kontrolle käsitleva II jao artikli 11 sõnastus on üle võetud kehtiva direktiivi artiklist 8b, mis võeti vastu 2004. aastal.

Halduslikku teatamist käsitleva III jao artikkel 12 on samuti kehtiva direktiivi suhteliselt uus säte ja seepärast jäetakse see alles.

IV jao artikliga 13 karmistatakse tagasiside andmisega seotud kohustusi, kuna liikmesriigid soovisid kehtestada karmimad sätted. Tagasisidega motiveeritakse kohapealseid ametnikke paremini kasutama teabevahetuse eri vorme.

V jao artikliga 14 kehtestatakse liikmesriikidele kohustus jagada oma kogemusi. Artikliga laiendatakse artiklis 24 osutatud komitee rolli ja seega käsitatakse komiteed nõuandekomiteena.

IV peatüki artiklis 15 käsitletakse teabe ja dokumentide avalikustamist. Ettepanekuga nähakse ette laiem lähenemisviis, mille eesmärk on kaitsta liikmesriikide ja maksumaksjate huvisid.

Artikliga 16 kehtestatakse ebaproportsionaalse halduskoormuse ja ammendavuse põhimõtted ning nähakse ette põhjused, mille alusel võib koostööst keelduda.

Artiklis 17 käsitletakse kõnealuste kohustuste kohaldamise piirangud. Esimese lõiguga, mis põhineb OECD maksustamisalase näidiskonventsiooni artikli 26 lõikel 4, nähakse ette, et liikmesriigi enda maksustamisalased eesmärgid ja huvid ei ole koostööst keeldumise piisavaks aluseks, samas kui teise lõiguga, mis põhineb OECD maksustamisalase näidiskonventsiooni artikli 26 lõikel 5, nähakse ette, et artikli 16 lõigetes 2 ja 4 sätestatud piiranguid ei tohi kasutada selleks, et keelduda taotluse esitanud asutuse liikmesriigi maksuresidenti käsitleva teabe esitamisest vaid põhjusel, et kõnealune teave on panga või muu finantsasutuse valduses.

Artikliga 18 kehtestatakse enamsoodustuskorra põhimõte, mille kohaselt peab liikmesriik tegema koostööd teise liikmesriigiga samadel tingimustel nagu ta teeb seda kolmanda riigiga.

Artiklis 19 käsitletakse teabevahetuse tüüpvorme ja elektroonilisi vorme. Tüüpvorme juba koostatakse ja kasutatakse katseprojekti raames. Automaatne teabevahetus põhineb vormil, mida kasutatakse direktiivi 2003/48/EÜ (hoiuste maksustamine) artikli 9 kohase automaatse teabevahetuse puhul.

Artiklis 20 kajastatakse liikmesriikide soove seoses alammääraga ja keelte kasutamise korraga. CCN/CSI võrku kasutavad kõik liikmesriigid ja see on kooskõlas komisjoni eesmärgiga, mille kohaselt kõik maksusüsteemid kasutavad samasid kanaleid.

Artiklis 21 on sätestatud eritingimused maksundusalaseks halduskoostööks riigisiselt ja liikmesriikide vahel.

V peatüki artiklis 22 määratakse kindlaks suhted komisjoni ja liikmesriikide vahel. Liikmesriigid on kohustatud edastama kogu asjakohase teabe käesoleva direktiivi toimumise kohta.

VI peatüki artikliga 23 määratakse kindlaks suhted kolmandate riikidega. Ettepanekuga nähakse ette väljastpoolt ELi saadava teabe kohustuslik jagamine ning see kajastab hiljutisi maksupettuse juhtusid, millega olid seotud ELi liikmesriik ja kolmas riik.

VII peatüki artikliga 24 luuakse maksustamisalase halduskoostöö komitee, et jälgida käesoleva direktiivi toimimist. See võib tegutseda ka nõuandekomiteena.

Artikliga 25 kehtestatakse kohustus hinnata käesoleva direktiivi toimimist, kusjuures antud juhul tuleb seda teha viie aasta pärast alates direktiivi jõustumisest.

Artikliga 26 tunnistatakse kehtetuks kehtivad sätted, artikkel 27 käsitleb direktiivi ülevõtmist liikmesriikide poolt ning artikliga 28 nähakse ette, et direktiiv jõustub 1. jaanuaril 2010 ja seda hakatakse kohaldama alates samast kuupäevast.

Ettepanek

NÕUKOGU DIREKTIIV

maksustamisalase halduskoostöö kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikleid 93 ja 94,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut¹,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust²,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust³

ning arvestades järgmist:

- (1) Liikmesriigid vajavad globaliseerumise ajajärgul üha enam vastastikust abi maksustamise valdkonnas. Kuna maksumaksjate liikuvus ja piiriüleste tehingute arv on oluliselt suurenenud ning finantsinstrumendid on muutunud rahvusvaheliseks, on liikmesriikidel järjest keerulisem nõuetekohaselt määrata tasumisele kuuluvaid makse. Kõnealune süvenev probleem mõjutab maksustamissüsteemide toimimist ja põhjustab topeltmaksustamist, mis soodustab maksupettusi ja maksudest kõrvalehoidumist, samas kui kontrolli volitused on jätkuvalt riiklikul tasandil. Seega pärsib see siseturu toimimist.
- (2) Seepärast ei suuda liikmesriik üksi ilma teistelt liikmesriikidelt teavet saamata hallata oma siseriiklikku maksustamissüsteemi, eelkõige otsese maksustamise valdkonnas. Sellise kahjuliku mõju vältimiseks on hädavajalik arendada uut halduskoostööd liikmesriikide maksuasutuste vahel. Vajatakse vahendeid, mille abil suurendada usaldust liikmesriikide vahel, kehtestades kõigi liikmesriikide suhtes samad eeskirjad, õigused ja kohustused.
- (3) Seepärast tuleb uue õigusaktiga kehtestada täiesti uus lähenemisviis, et anda liikmesriikidele volitused teha tõhusat koostööd rahvusvahelisel tasandil, et tasakaalustada suureneva globaliseerumisega seotud kahjulikku mõju siseturule. Seega on halduskoostöö siseriikliku õiguse ülene, kuid ei asenda ega ühtlusta seda.
- (4) Selles kontekstis ei hõlma kehtiv nõukogu 19. detsembri 1977. aasta direktiiv 77/799/EMÜ (liikmesriikide pädevate asutuste vastastikuse abi kohta otsese maksustamise valdkonnas) kõnealuse valdkonna reguleerimiseks enam asjakohaseid meetmeid. Kõnealuse direktiivi suuri puudusi on käsitletud nõukogu kõrgetasemelise pettustevastase töörühma 2000. aasta mai aruandes (dokument 8668/00) ja hiljem

¹ ELT C [...], [...], lk [...].

² ELT C [...], [...], lk [...].

³ ELT C [...], [...], lk [...].

komisjoni 2004. aasta teatises (KOM (2004)611 lõplik) ja 2006. aasta teatises (KOM (2006)254 lõplik).

- (5) Direktiiv 77/799/EMÜ koos selle hilisemate muudatustega kavandati tingimustes, mis erinevad oluliselt praegustest siseturunõuetest. Praegu ei suuda direktiiv 77/799/EMÜ enam täita halduskoostööks vajalikke uusi nõudeid.
- (6) Kehtiva direktiivi kohandamine ei ole eesmärkide saavutamiseks piisav, kuna vajalikke muudatusi on palju ja need on olulised. Seepärast tuleb direktiiv 77/799/EMÜ kehtetuks tunnistada ja asendada uue õigusaktiga. Kõnealust uut õigusakti tuleks kohaldada otseste maksude ja selliste kaudsete maksude suhtes, mida veel ei reguleerita ühenduse muu õigusaktiga. Seepärast on uus direktiiv tõhusa halduskoostöö tagamiseks asjakohane õigusakt.
- (7) Eelkõige on vaja selgemaid ja täpsemaid eeskirju, millega reguleerida halduskoostööd liikmesriikide vahel.
- (8) Kohalike või riiklike halduskoostöö asutuste vahel on liiga vähe otsesuhtlust, kuna reeglina toimub suhtlemine maksustamisalase teabevahetuse keskasutuste kaudu. Otsesuhtluse puudumise tagajärg on ebatõhusus, halduskoostöövõimaluste alakasutamine ja viivitused teabevahetuses. Seetõttu tuleks koostöö tõhustamiseks ja kiirendamiseks ette näha rohkem otsesuhtlust asutuste vahel.
- (9) Liikmesriigid peaksid taotluse korral vahetama konkreetsete juhtumitega seotud teavet, kusjuures liikmesriik, kellelt teavet taotletakse, peaks läbi viima sellise teabe saamiseks vajaliku uurimise ning taotlusele vastamisel järgima eelnevalt kindlaks määratud tähtaega.
- (10) Liikmesriigid peaksid automaatselt vahetama mis tahes teavet juhul, kui liikmesriigil on alust arvata, et teises liikmesriigis ei ole järgitud või ei ole tõenäoliselt järgitud maksualaseid õigusakte, samuti juhul, kui on oht, et teises liikmesriigis ei maksustata nõuetekohaselt või kui kõnealuses liikmesriigis on mis tahes põhjustel maksudest kõrvale hoidutud või maksustamist välditud (või võidakse seda teha) ning eelkõige juhul, kui tegemist on kasumi kunstliku ülekandmisega eri liikmesriikide ettevõtete vahel või kui sellised ülekanded kahe liikmesriigi ettevõtete vahel tehakse maksusoodustuste saamiseks läbi kolmanda riigi.
- (11) Omaalgatuslikku teabevahetust liikmesriikide vahel tuleks samuti tõhustada ja edendada.
- (12) Oluline on võimaldada ühe liikmesriigi maksuasutuse ametnikele viibida teise liikmesriigi territooriumil ja kasutada taotluse saanud liikmesriigi ametnikele antud inspekterimisvolitusi.
- (13) Kuna mitmetes liikmesriikides kehtestatud maksude alusel maksustamisele kuuluva ühe või enama isiku maksuseisund pakub sageli ühist või täiendavat huvi, tuleks kahel või enamal liikmesriigil võimaldada teostada selliste isikute suhtes üheaegseid kontrolle vastastikuse kokkuleppe ja vabatahtlikkuse alusel iga kord, kui sellised kontrollid näivad olevat tulemuslikumad kui üksnes ühe liikmesriigi poolt läbi viidud kontrollid.
- (14) Pidades silmas teatavates liikmesriikides kehtivaid õigusnõudeid, mille kohaselt tuleb maksumaksjat teavitada tema maksukohustust käsitlevatest otsustest ja dokumentidest ning sellest tulenevaid raskusi maksuhaldurite jaoks, sealhulgas juhtumeid, kui maksumaksja on teise liikmesriiki ümber asunud, on sellistel asjaoludel soovitatav, et

maksuhalduritel oleks võimalik teha koostööd selliste liikmesriikide pädevate asutustega, kuhu maksumaksja on ümber asunud.

- (15) Rahvusvahelise halduskoostöö edendamiseks tuleks tagasisidet anda liikmesriigile, kes esitas taotluse teabe saamiseks või edastas teavet automaatselt või omaalgatuslikult.
- (16) Liikmesriigid ja komisjon peaksid tegema koostööd, et järjepidevalt uurida koostöömenetlusi ning jagada kogemusi ja häid tavasid asjaomastes valdkondades.
- (17) Halduskoostöö tõhususe tagamiseks on oluline, et liikmesriik saaks käesoleva direktiivi alusel saadud teavet ja dokumente kasutada ka muul eesmärgil kui see on lubatud kõnealuse liikmesriigi õigusaktidega. Samuti on oluline, et kõnealune liikmesriik saaks seda teavet edastada kolmandale riigile.
- (18) Liikmesriik, kellelt teavet taotletakse, võib teabe esitamisest keelduda, kui ta ei saa sellist teavet anda õiguslikel põhjustel või kui see tooks kaasa äri-, tööstus- või kutsesaladuse või ärivõtte avalikustamise või kui teabe avalikustamine oleks vastuolus avaliku korraga.
- (19) Liikmesriigid ei tohiks teabe esitamisest keelduda põhjusel, et neil puudub kõnealuses küsimuses huvi või põhjusel, et teise liikmesriigi residendiga seotud teave on panga, muu finantsasutuse, nende nimel tegutseva, volitatud või usaldusisiku valduses või kui see on seotud juriidilise isiku omandihuvidega.
- (20) Samuti tuleks täpsustada, et juhul kui liikmesriik teeb kolmanda riigiga laiemat koostööd kui on ette nähtud käesoleva direktiiviga, ei tohi ta keelduda sellisest laiemast koostööst teise liikmesriigiga.
- (21) Teavet tuleks vahetada ühtsete vormide, vormingute ja teabekanalite kaudu.
- (22) Halduskoostöö tõhusust tuleks hinnata eelkõige statistika alusel.
- (23) Käesoleva direktiivi kohaldamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta direktiivile 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused⁴.
- (24) Kuna kavandatud meetmete eesmärki, milleks on tõhustada halduskoostööd liikmesriikide vahel, et tasakaalustada suureneva globaliseerumisega seotud kahjulikku mõju siseturule, ei ole liikmesriikidel võimalik saavutada üksi ning seda saab ühtsust ja tõhusust silmas pidades paremini saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuspõhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (25) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja selles järgitakse eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid,

⁴ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Sisu

Käesoleva direktiiviga nähakse ette eeskirjad ja menetlused, mille alusel teevad liikmesriikide haldusasutused omavahel ja komisjoniga koostööd, et nõuetekohaselt määrata artiklis 2 osutatud maksud, samuti eeskirjad ja menetlused teatava teabe elektrooniliseks vahetamiseks.

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse igat liiki maksude suhtes, olenemata kogumise viisist, välja arvatud sellised kaudsed maksud, mida juba reguleeritakse ühenduse õigusaktiga, mis käsitleb halduskoostööd liikmesriikide vahel.
2. Direktiivi kohaldatakse ka liikmesriigile või liikmesriigi allüksusele või avalik-õiguslikele sotsiaalkindlustusasutusele makstavate kohustuslike sotsiaalkindlustusmaksete suhtes.
3. Käesolevat direktiivi kohaldatakse lõigetes 1 ja 2 osutatud maksude suhtes, mida kogutakse territooriumil, kus kohaldatakse asutamislepingut selle artikli 299 kohaselt.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. „pädev asutus” – liikmesriigi poolt otse või volituse alusel käesoleva direktiivi rakendamiseks määratud asutus;
2. „haldusuurimine” - kõik kontrolli-, järelevalve- ja muud meetmed, mida liikmesriigid võtavad oma ülesannete täitmisel, et tagada maksualaste õigusaktide nõuetekohane kohaldamine;
3. „teabevahetus taotluse alusel” – sellise taotluse alusel toimuv teabevahetus, mille taotluse esitanud liikmesriik esitab taotluse saanud liikmesriigile teatavas küsimuses;
4. „automaatne teabevahetus” - eelnevalt määratletud teabe korrapärane edastamine teisele liikmesriigile eelneva taotluseta ja eelnevalt kindlaksmääratud korrapäraste ajavahemike tagant või siis, kui see teave saadakse;
5. „omaalgatuslik teabevahetus” - teabe mittekorrapärane edastamine teisele liikmesriigile mis tahes ajal ja eelneva taotluseta;
6. „isik” -
 - a) füüsiline isik;
 - b) juriidiline isik või

- c) kui kehtivates õigusaktides on see sätestatud, isikute ühendus, kes saab teha õigustoiminguid, kuid kellel puudub juriidilise isiku õiguslik seisund;
 - d) mis tahes õiguslik üksus, sealhulgas täis- ja usaldusühingud ning usaldusfondid, mille tulu või kapitali maksustatakse mis tahes käesolevas direktiivis käsitletud maksuga;
- 7. „juurdepääsu võimaldamine” - loa andmine juurdepääsuks asjakohasele elektroonilisele andmebaasile ja andmete elektrooniliseks hankimiseks;
 - 8. „elektrooniline” - elektroonilise andmetöötuse (sh digitaalne pakkimine) ja salvestamise vahendite abil ja juhtmete kaudu või raadioedastuse teel, optiliselt või muul elektromagnetilisel viisil toimuv;
 - 9. „CCN võrk” - ühine tegevusalus, mis põhineb ühisel teabevõrgul (CCN) ning mille ühendus on välja töötanud selleks, et tagada elektrooniline teabevahetus pädevate asutuste vahel tolli ja maksustamise valdkonnas.

Artikkel 4

Korraldus

- 1. Iga liikmesriik edastab komisjonile hiljemalt ühe kuu jooksul pärast käesoleva direktiivi jõustumist käesoleva direktiivi kohase pädeva asutuse nimetuse.
Komisjon teatab kõigile liikmesriikidele liikmesriikide pädevate asutuste nimetused.
- 2. Iga liikmesriik määrab ühe maksustamisalase teabevahetuse asutuse, kellel lasub põhivastutus käesoleva direktiivi kohase halduskoostöö valdkonnas teiste liikmesriikidega toimuva suhtlemise eest.
Liikmesriik teatab sellest komisjonile ja teistele liikmesriikidele.
- 3. Iga liikmesriigi pädev asutus võib määrata maksustamisalase teabevahetuse üksused.
Maksustamisalase teabevahetuse üksus on mis tahes asutus (välja arvatud maksustamisalase teabevahetuse asutus), kellel on kindel territoriaalne pädevus või erialane tegevuspädevus. Kõnealusel üksusel lubatakse käesoleva direktiivi alusel otse teavet vahetada.
Maksustamisalase teabevahetuse asutuse ülesandeks on kõnealuste teabevahetuse üksuste loendit ajakohastada ja teha see kättesaadavaks teiste asjaomaste liikmesriikide maksustamisalase teabevahetuse asutustele ja komisjonile.
- 4. Iga liikmesriigi pädev asutus võib määrata pädevad ametnikud, kes võivad käesoleva direktiivi alusel teha otse halduskoostööd, välja arvatud juhul, kui selleks on käesoleva direktiivi kohaselt vaja eriluba.
Maksustamisalase teabevahetuse asutuse ülesandeks on pädevate ametnike loendit ajakohastada ja teha see kättesaadavaks teiste asjaomaste liikmesriikide maksustamisalase teabevahetuse asutustele ja komisjonile.
- 5. Käesoleva direktiivi alusel halduskoostööd tegevaid ametnikke käsitletakse selles küsimuses igal juhul pädevate ametnikena vastavalt pädevate asutuste kehtestatud korrale.
- 6. Kui maksustamisalase teabevahetuse üksus või pädev ametnik saadab või võtab vastu koostöötaotluse või vastuse koostöötaotlusele, teatab ta sellest oma liikmesriigi

maksustamisalase teabevahetuse asutusele vastavalt kõnealuse liikmesriigi kehtestatud korrale.

7. Kui maksustamisalase teabevahetuse üksus või pädev ametnik võtab vastu koostöötaotluse, mis eeldab tegutsemist väljaspool tema territoriaalset või tegevuspädevust, edastab ta sellise taotluse viivitamata oma liikmesriigi maksustamisalase teabevahetuse asutusele ja teatab sellest taotluse esitanud asutusele. Sel juhul algab artiklis 8 sätestatud tähtaeg järgmisel päeval pärast koostöötaotluse edastamist maksustamisalase teabevahetuse asutusele.

II PEATÜKK

TEABEVAHETUS

I JAGU

TEABEVAHETUS TAOTLUSE ALUSEL

Artikkel 5

Taotluse alusel toimuva teabevahetuse menetlus

1. Liikmesriigi maksustamisalase teabevahetuse asutuse, maksustamisalase teabevahetuse üksuse või mis tahes pädeva ametniku (edaspidi „taotluse esitanud asutus”) taotluse korral edastab koostöötaotluse saanud liikmesriigi maksustamisalase teabevahetuse asutus, maksustamisalase teabevahetuse üksus või mis tahes pädev ametnik (edaspidi „taotluse saanud asutus”) teabe, mis võib olla asjakohane artiklis 2 osutatud maksude õigeks määramiseks, sealhulgas konkreetse juhu või juhtudega seotud teabe.
2. Taotluse saanud asutus edastab taotluse esitanud asutusele kogu asjakohase teabe, mis on tema valduses või mida ta saab haldusuurimise käigus.

Artikkel 6

Haldusuurimine

1. Taotluse saanud asutus viib läbi mis tahes haldusuurimise, mis on vajalik artiklis 5 osutatud teabe saamiseks.
2. Artikli 5 lõikes 1 osutatud taotlus võib sisaldada põhjendatud taotlust viia läbi teatav haldusuurimine. Kui taotluse saanud asutuse arvates ei ole haldusuurimist vaja, teatab ta taotluse esitanud asutusele viivitamata selle põhjused.
3. Taotletud teabe saamiseks või taotletud haldusuurimise läbiviimiseks peab taotluse saanud asutus järgima samasid menetlusi, mida ta järgiks juhul, kui ta tegutseks oma huvides või oma liikmesriigi muu asutuse taotlusel.

Artikkel 7

Tähtajad

1. Taotluse saanud asutus esitab artiklis 5 osutatud teabe võimalikult kiiresti ja hiljemalt kuue kuu pärast alates taotluse kättesaamise kuupäevast.
Kui kõnealune teave on juba taotluse saanud asutuse valduses, tuleb teave edastada ühe kuu jooksul alates taotluse kättesaamise kuupäevast.
2. Teatavatel erijuhtudel, sealhulgas keerulistel juhtudel võivad taotluse saanud ja taotluse esitanud asutus omavahel kokku leppida tähtajad, mis erinevad lõikes 1 sätestatust.
3. Taotluse saanud asutus saadab elektrooniliselt ning viivitamata ja igal juhul hiljemalt viie tööpäeva jooksul pärast taotluse kättesaamist taotluse esitanud asutusele kinnituse taotluse kättesaamise kohta.
4. Taotluse saanud asutus teavitab ühe kuu jooksul pärast taotluse kättesaamist taotluse esitanud asutust taotlusega seotud mis tahes puudustest ja vajaduse korral nõuab täiendavat taustteavet.
5. Kui taotluse saanud asutus ei suuda vastata taotlusele tähtaja jooksul, teavitab ta viivitamata ja igal juhul kolme kuu jooksul pärast taotluse kättesaamist taotluse esitanud asutust põhjustest, miks tal ei ole võimalik vastata, ja teatab kuupäeva, millal ta eeldatavasti saab taotlusele vastata.
6. Kui taotluse saanud asutus ei suuda teabe taotlusele vastata või keeldub vastamast, teavitab ta viivitamata ja igal juhul ühe kuu jooksul pärast taotluse kättesaamist taotluse esitanud asutust sellega seotud põhjustest.

II JAGU

AUTOMAATNE TEABEVAHETUS

Artikkel 8

Automaatse teabevahetuse kohaldamisala ja tingimused

1. Iga liikmesriigi pädev asutus edastab automaatse teabevahetuse teel teisele liikmesriigile teavet teatavate tulu ja kapitali kategooriate kohta.
2. Komisjon võtab artikli 24 lõikes 2 osutatud menetluse kohaselt kahe aasta jooksul pärast käesoleva direktiivi jõustumist vastu sätteid, mis käsitlevad:
 - a) tulu ja kapitali kategooriaid, mida automaatne teabevahetus hõlmab;
 - b) vahetatava teabe täpset laadi;
 - c) mistahes eritingimusi või piiranguid seoses punktis a osutatud kategooriatega;
 - d) teabevahetuse sagedust;
 - e) teabevahetuse rakenduslikku korraldust.
3. Lisaks lõikes 2 osutatud tulu ja kapitali kategooriatele edastab iga liikmesriigi pädev asutus automaatse teabevahetuse teel mis tahes teise asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele artiklis 2 osutatud maksude määramiseks vajalikku teavet järgmistel juhtudel:

- a) maksustamiskohaks peetakse teabe sihtliikmesriiki ja päritoluliikmesriigi antav teave võib hõlbustada kontrollisüsteemi toimimist;
 - b) liikmesriigil on alust arvata, et teises liikmesriigis ei ole järgitud või ei ole tõenäoliselt järgitud maksualaseid õigusakte;
 - c) on olemas oht, et teises liikmesriigis ei maksustata nõuetekohaselt;
 - d) kui teises liikmesriigis on mis tahes põhjustel maksudest kõrvale hoidutud või maksustamist välditud (või võidakse seda teha), ning eelkõige juhul, kui tegemist on kasumi kunstliku ülekandmisega eri liikmesriikide ettevõtete vahel või kui sellised ülekanded kahe liikmesriigi ettevõtete vahel tehakse maksusoodustuste saamiseks läbi kolmanda riigi.
4. Kui liikmesriigid sõlmivad kahe- või mitmepoolsed kokkulepped, et õigesti määrata artiklis 2 osutatud maksud, näevad nad ette teatavate kulu ja kapitali kategooriatega seotud teabe automaatse vahetamise. Selleks määravad nad kõnealustes kokkulepetes kindlaks järgmised elemendid:
- a) tulu ja kapitali kategooriad, mida automaatne teabevahetus hõlmab;
 - b) vahetatava teabe täpse laadi;
 - c) mistahes eritingimused või piirangud seoses punktis a osutatud kategooriatega;
 - d) teabevahetuse sageduse;
 - e) teabevahetuse rakendusliku korralduse.

Liikmesriigid edastavad sõlmitud kokkulepped komisjonile. Komisjon teeb kõnealused kokkulepped kättesaadavaks kõigile teistele liikmesriikidele.

Komisjon määrab kindlaks nädiskokkuleppe artikli 24 lõikes 2 osutatud korras.

III JAGU

OMAALGATUSLIK TEABEVAHETUS

Artikkel 9

Kohaldamisala ja tingimused

Liikmesriigi pädevad asutused võivad omaalgatusliku teabevahetuse teel edastada üksteisele artiklis 1 osutatud mis tahes teavet, mida nad valdavad, ja teha seda eelkõige juhul, kui maksustamiskohaks peetakse teabe sihtliikmesriiki ja päritoluliikmesriigi antav teave võib hõlbustada kontrollisüsteemi toimimist.

III PEATÜKK

HALDUSKOOSTÖÖ MUUD VORMID

I JAGU

VIIBIMINE HALDUSASUTUSTE AMETIRUUMIDES JA OSALEMINE HALDUSUURIMISTES

Artikkel 10

Kohaldamisala ja tingimused

1. Taotluse esitanud ja taotluse saanud asutuse kokkuleppel ning taotluse saanud asutuse kehtestatud korras võivad taotluse esitanud asutuse volitatud ametnikud artiklis 1 osutatud teabe vahetamiseks teha järgmist:

- a) viibida ametiruumides, kus taotluse saanud asutuse asukohaliikmesriigi haldusasutused täidavad oma ülesandeid;
- b) olla kohal taotluse saanud liikmesriigi territooriumil läbiviidava haldusuurimise ajal.

Kui taotletud teave sisaldub dokumentides, millele taotluse saanud asutuse ametnikel on juurdepääs, esitatakse taotluse esitanud asutuse ametnikele selliste dokumentide koopiaid.

2. Kui taotluse esitanud asutuse ametnikud viibivad lõike 1 kohaselt haldusuurimise juures, võivad nad kasutada taotluse saanud liikmesriigi ametnikele antud inspekteerimisvolitusi tingimusel, et nad kasutavad neid volitusi kooskõlas taotluse esitanud liikmesriigi õigus- ja haldusnormidega.

Kui uurimise all olev isik keeldub järgimast taotluse esitanud asutuse ametnike võetud kontrollimeetmeid, käsitleb taotluse saanud asutus seda nii, nagu oleks keeldutud järgimast taotluse saanud asutuse ametnike võetud meetmeid.

3. Taotluse esitanud liikmesriigi volitatud ametnikud, kes lõike 1 kohaselt viibivad teises liikmesriigis, peavad igal ajal suutma esitada volikirja, milles on märgitud nende isik ja ametikoht.

II JAGU

ÜHEAEGSED KONTROLLID

Artikkel 11

Üheaegsed kontrollid

1. Kui kaks või enam liikmesriiki lepivad kokku, et nad teostavad oma territooriumil üheaegseid kontrolle ühe või enama isiku üle, kes pakuvad neile ühist või täiendavat huvi, eesmärgiga vahetada seeläbi saadud teavet, kohaldatakse lõikeid 2, 3 ja 4.
2. Igas liikmesriigis määratleb pädev asutus iseseisvalt need isikud, kelle osas ta kavatses üheaegse kontrollimise ettepaneku teha. Ta teavitab teise asjaomase liikmesriigi pädevat asutust kõigist juhtudest, mille osas ta teeb üheaegse kontrollimise ettepaneku, põhjendades samas oma valikut.
Ta täpsustab ajavahemiku, mille jooksul kõnealused kontrollid tuleb läbi viia.
3. Iga asjaomase liikmesriigi pädev asutus otsustab, kas ta soovib üheaegsel kontrollimisel osaleda. Liikmesriigi pädev asutus kinnitab üheaegse kontrollimise ettepaneku teinud asutusele oma nõusolekut või teatab keeldumisest ning põhjendab seda.
4. Iga asjaomaste liikmesriikide pädev asutus määrab esindaja, kes vastutab järelevalve ja kontrolli kooskõlastamise eest.

III JAGU

HALDUSLIK TEATAMINE

Artikkel 12

Teatamistaotlus

1. Liikmesriigi pädeva asutuse taotlusel teavitab teise liikmesriigi pädev asutus kooskõlas taotluse saanud liikmesriigis kehtivate eeskirjadega, mis reguleerivad sarnastest dokumentidest teavitamist, saajat kõigist dokumentidest ja otsustest, mis pärinevad taotluse esitanud liikmesriigi haldusasutustelt ning on seotud käesoleva direktiiviga reguleeritud makse käsitlevate õigusaktide kohaldamisega tema territooriumil.
2. Teatamistaotlustes märgitakse teavitamisele kuuluva dokumendi või otsuse subjekt ning saaja nimi ja aadress koos mis tahes muu teabega, mis võib saaja tuvastamist hõlbustada.
3. Taotluse saanud asutus teatab taotluse esitanud asutusele viivitamata teatamistaotluse alusel võetud meetmetest ja eelkõige kuupäevast, mil otsusest või dokumendist anti saajale teada.

IV JAGU

TAGASISIDE

Artikkel 13

Tingimused

1. Liikmesriikide pädevad asutused saadavad tagasisidet teistele liikmesriikidele viivitamata ja hiljemalt kolme kuu jooksul pärast teabetaotluse alusel või omaalgatusliku teabevahetuse teel saadud teabe kasutamist.
2. Liikmesriikide pädevad asutused saadavad automaatset teabevahetust käsitleva tagasiside teistele asjaomastele liikmesriikidele korra aastas. Kui tagasiside on seotud artikli 8 lõigete 1 ja 2 alusel antava teabega, määratakse tagasiside saatmise kuupäev kindlaks artikli 23 lõikes 2 osutatud menetluse kohaselt. Kui tagasiside on seotud artikli 8 lõigete 3 ja 4 alusel antava teabega, lepivad tagasiside saatmise kuupäeva kokku asjaomased liikmesriigid.
3. Komisjon kehtestab praktilise korralduse artikli 24 lõikes 2 osutatud menetluse kohaselt.

V JAGU

HEADE TAVADE JA KOGEMUSTE JAGAMINE

Artikkel 14

Kohaldamisala ja tingimused

1. Liikmesriigid jälgivad koos komisjoniga käesoleva direktiivi kohaselt tehtavat koostööd ja jagavad oma kogemusi, et parandada sellist koostööd ning vajaduse korral töötada välja eeskirjad asjaomastes valdkondades.
2. Komisjon võib vastu võtta suunised artikli 24 lõikes 3 osutatud korras, eelkõige seoses järgmisega:
 - a) riikide profiil, mille eesmärk on jagada teavet igas liikmesriigis kehtivate maksualast halduskoostööd käsitlevate riiklike õigusaktide kohta;
 - b) riskijuhtimise meetodid;
 - c) mis tahes muud meetmed, mida on vaja heade tavade ja kogemuste jagamiseks.

IV PEATÜKK

HALDUSKOOSTÖÖ TINGIMUSED

Artikkel 15

Teabe ja dokumentide avalikustamine

1. Taotluse esitanud või taotluse saanud asutuse poolt käesoleva direktiivi kohaselt saadud teavet ja dokumente võib avalikustada sama liikmesriigi teistele asutustele, kui see on lubatud kõnealuse liikmesriigi õigusaktidega, isegi juhul, kui seda teavet võidakse kasutada muul eesmärgil kui on osutatud artiklis 2.
2. Kui liikmesriigi pädev asutus leiab, et teise liikmesriigi pädevalt asutuselt saadud teave võiks olla vajalik kolmanda liikmesriigi pädevale asutusele, võib ta teabe kõnealuse kolmanda liikmesriigi pädevale asutusele edastada, eeldusel et edastamine on kooskõlas käesolevas direktiivis sätestatud eeskirjade ja menetlustega.
3. Taotluse esitanud asutuse liikmesriigi pädevad asutused võivad kasutada taotluse saanud asutuse hangitud ja taotluse esitanud asutusele käesoleva direktiivi alusel edastatud teavet, aruandeid, teatisi ja muid dokumente või nende tõestatud koopiaid või väljavõtteid tõenditena samadel alustel kui kõnealuse riigi mõne muu asutuse esitatud samalaadset teavet, aruandeid, teatisi ja muid dokumente.

Artikkel 16

Kohustused

1. Ühe liikmesriigi taotluse saanud asutus esitab teise liikmesriigi taotluse esitanud asutusele artiklis 5 osutatud teabe, tingimusel et:
 - a) taotluse esitanud pädeva asutuse taotletud teabe hulk ja laad ei põhjusta taotluse saanud asutusele teatava ajavahemiku jooksul ebaproportsionaalset halduskoormust;
 - b) taotluse esitanud asutus on kasutanud kõiki tavapäraseid teabeallikad, mida ta kõnealustel tingimustel nõutud teabe saamiseks kasutada sai, ohustamata soovitud tulemuse saavutamist.
2. Käesoleva direktiiviga ei kehtestata teabe taotluse saanud liikmesriigi suhtes mingit kohustust uurimist läbi viia või teavet esitada, kui sellise uurimise teostamine või taotletud teabe kogumine on vastuolus kõnealuse riigi õigusaktidega.
3. Taotluse saanud liikmesriigi pädev asutus võib teabe esitamisest keelduda, kui taotluse esitanud liikmesriik ei saa õiguslikel põhjustel esitada samalaadset teavet.
4. Teabe esitamisest võib keelduda, kui see tooks kaasa äri-, tööstus- või ametisaladuse või äri- või avaliku elu avalikustamise või kui teabe avalikustamine oleks vastuolus avaliku korraga.
5. Taotluse saanud asutus teatab taotluse esitanud asutusele teabe andmisest keeldumise põhjused.
6. Originaaldokumendid esitatakse üksnes juhul, kui see ei ole vastuolus taotluse saanud asutuse asukohaliikmesriigis kehtiva korraga.

Artikkel 17

Piirangud

1. Kui liikmesriik taotleb käesoleva direktiivi kohaselt teavet, võtab teine liikmesriik meetmed taotletud teabe saamiseks, isegi juhul, kui kõnealune teine liikmesriik ei pruugi sellist teavet ise maksustamise eesmärgil vajada. Kõnealune kohustus kehtib, ilma et see piiraks artikli 16 lõigete 2, 3 ja 4 kohaldamist, kusjuures kõnealuste lõigete sätteid ei tõlgendata mingil juhul nii, et liikmesriigil oleks õigus keelduda teabe esitamisest vaid põhjusel, et neil puudub kõnealuses küsimuses huvi.
2. Artikli 16 lõikeid 2 ja 4 ei tõlgendata mingil juhul nii, et taotluse saanud liikmesriigi asutusel oleks õigus keelduda taotluse esitanud asutuse liikmesriigi maksuresidenti käsitleva teabe esitamisest vaid põhjusel, et kõnealune teave on panga, muu finantsasutuse, tema nimel tegutseva, volitatud või usaldusisiku valduses või kui see on seotud juriidilise isiku omandihuvidega.

Artikkel 18

Laiem koostöö

Kui liikmesriik teeb kolmanda riigiga laiemat koostööd kui on ette nähtud käesoleva direktiiviga, ei tohi ta keelduda sellisest laiemast koostööst teise liikmesriigiga.

Artikkel 19

Tüüpvormid ja elektroonilised vormid

1. Artikli 5 kohased teabe saamise ja haldusuurimiste teostamise taotlused ning nende vastused, väljastusteaded, täiendava taustteabe taotlused, artikli 6 kohased teated teabele vastamise suutmatuse ja teabele vastamisest keeldumise kohta, saadetakse võimaluse korral tüüpvormil, mille komisjon võtab vastu artikli 24 lõikes 2 sätestatud korras.
Tüüpvormidele võib lisada aruandeid, teatise ja muid dokumente või nende tõestatud koopiaid või väljavõtteid.
2. Artikli 8 kohase omaalgatusliku teabevahetuse, artikli 12 kohaste teatamistaotluste ja artikli 13 kohase tagasiside korral saadetakse teave lõikes 1 osutatud tüüpvorme kasutades.
3. Artikli 7 kohase automaatse teabevahetuse korral saadetakse teave elektroonilise tüüpvormiga, mille komisjon määrab kindlaks artikli 24 lõikes 2 osutatud korras ja mille eesmärk on lihtsustada automaatset teabevahetust ning mis põhineb nõukogu direktiivi 2003/48/EÜ⁵ artikli 9 kohaldamisel kehtestatud elektroonilisel vormil, mida kasutatakse igat laadi automaatse teabevahetuse korral.

Artikkel 20

Praktiline korraldus

1. Käesoleva direktiivi alusel esitatav teave edastatakse võimaluse korral elektrooniliselt, kasutades ühist teabevõrku (CCN võrk).

⁵ ELT L 157, 26.6.2003, lk 38.

Vajaduse korral võtab komisjon vastu praktilise korralduse, mis on vajalik esimese lõigu rakendamiseks kooskõlas artikli 24 lõikes 2 osutatud korraga.

2. Komisjon vastutab CCN võrgu mis tahes edasiarenduste eest, mida on vaja, et vahetada kõnealust teavet liikmesriikide vahel.

Liikmesriigid vastutavad oma süsteemide mis tahes edasiarenduste eest, mida on vaja, et kõnealust teavet saaks vahetada CCN võrgu abil.

Liikmesriigid loobuvad kõikidest käesoleva direktiivi kohaldamisega seotud kulude hüvitamise nõuetest, välja arvatud vajaduse korral ekspertidele makstavate tasude osas.

3. Isikud, keda on nõuetekohaselt volitanud Euroopa Komisjoni julgeoleku akrediteerimisasutus, võivad kasutada seda teavet üksnes niivõrd, kuivõrd see on vajalik CCN võrgu hooldamiseks, käitamiseks ja arendamiseks.
4. Koostöötaotlused, sealhulgas teatamistaotlused, ja lisatavad dokumendid võib koostada ükskõik millises taotluse saanud ja taotluse esitanud asutuse vahel kokkulepitud keeles.
Kõnealustele taotlustele lisatakse tõlge taotluse saanud asutuse asukohaliikmesriigi riigikeelde või ühte selle riigikeeltest üksnes erijuhtudel, kui taotluse saanud asutus põhjendab sellise tõlke nõudmist.
5. Komisjon võib artikli 24 lõikes 2 osutatud korras kehtestada maksude alammäära, millest alates võib esitada koostöötaotluse, teostada automaatset teabevahetust või omaalgatuslikku teabevahetust.

Artikkel 21

Erikohustused

1. Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, et:
 - a) tagada artiklis 4 osutatud asutuste vahel tõhus sisemine kooskõlastatus;
 - b) kehtestada artiklis 4 osutatud asutuste vahel otsene koostöö;
 - c) tagada käesoleva direktiiviga ettenähtud halduskoostööalaste kokkulepete tõrgeteta toimimine.
2. Komisjon edastab igale liikmesriigile käesoleva direktiivi rakendamise ja kohaldamisega seotud üldteabe, mille ta on saanud ja mida ta võib edastada.

V PEATÜKK

SUHTED KOMISJONIGA

Artikkel 22

Hindamine

1. Liikmesriigid ja komisjon jälgivad ning hindavad käesoleva direktiiviga ettenähtud halduskoostöö toimimist.
2. Liikmesriigid edastavad komisjonile kogu asjakohase teabe, mida on vaja maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise vastu võitlemisel käesoleva direktiivi kohaselt tehtava halduskoostöö tõhususe hindamiseks.

3. Liikmesriigid edastavad igal aastal komisjonile hinnangu artikli 8 kohase automaatse teabevahetuse tõhususe kohta ja tegelikult saavutatud tulemused. Kõnealuse iga-aastase hinnangu vormi ja edastamise tingimused kehtestab komisjon artikli 24 lõikes 2 osutatud korras.
4. Komisjon määrab artikli 24 lõikes 2 osutatud korras kindlaks selliste statistiliste andmete loendi, mida liikmesriigid käesoleva direktiivi hindamiseks esitavad.

VI PEATÜKK

SUHTED KOLMANDATE RIIKIDEGA

Artikkel 23

Teabevahetus kolmandate riikidega

1. Kui liikmesriigi pädev asutus saab artiklis 2 osutatud maksude õigest määramiseks kolmandalt riigilt teavet, edastab kõnealune asutus selle teabe selliste liikmesriikide pädevatele asutustele, kellele võib kõnealune teave kasulik olla, ja igal juhul kõigile liikmesriikidele, kes seda teavet nõuavad, välja arvatud juhul, kui see võimalus on kõnealuse kolmanda riigiga sõlmitud rahvusvaheliste lepingutes välja jäetud.

Liikmesriigid tagavad, et lepingud, mis nad tulevikus kolmandate riikidega sõlmivad, ei sisalda selliseid väljaarvamissätteid.
2. Pädevad asutused võivad kooskõlas kolmandatele riikidele isikuandmete edastamist käsitlevate riiklike sätetega edastada kolmandatele riikidele käesoleva direktiivi alusel saadavat teavet, eeldusel et täidetud on kõik järgmised tingimused:
 - a) kõik teavet esitanud pädevad asutused on andnud selleks oma nõusoleku;
 - b) asjaomane kolmas riik on võtnud kohustuse teha koostööd, mida on vaja tõendite kogumiseks maksualaseid õigusakte rikkuvate või rikkuda võivate tehingute ebaseaduslikkuse kohta.

VII PEATÜKK

ÜLD- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 24

Komitee

1. Komisjoni abistab komitee, mida nimetatakse „maksustamisalase halduskoostöö komiteeks”.
2. Kui osutatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7. Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtajaks kehtestatakse kolm kuud.
3. Maksustamisalase halduskoostöö komitee võib lisaks lõikest 2 tulenevatele ülesannetele uurida oma esimehe algatusel või liikmesriigi esindaja taotlusel tõstatatud küsimusi, mis on seotud käesoleva direktiivi kohaldamisega.

Artikkel 25

Aruandlus

Hiljemalt viie aasta pärast alates käesoleva direktiivi ülevõtmise kuupäevast, nagu on osutatud artikli 27 lõike 1 esimeses lauses, esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva direktiivi kohaldamise kohta.

Artikkel 26

Direktiivi 77/799/EMÜ kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 77/799/EMÜ tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2010.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitletakse viidetena käesolevale direktiivile.

Artikkel 27

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 1. jaanuariks 2010. Nad edastavad kõnealuste normide teksti ning kõnealuste normide ja käesoleva direktiivi vahelise vastavustabeli viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetavate põhiliste siseriiklike õigus- ja haldusnormide teksti.

Artikkel 28

Lõppsätted

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 29

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

.

.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*